

[Ministeren for kulturelle anliggender]

08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.02, 18.30, 21.00, 23.00 og 24.00.«

Det oplyses yderligere, at samme spørgsmål vil blive drøftet i radiorådets møde som programudvalg den 6. marts 1979.

Jeg erindrer om, at § 9, stk. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed giver radiorådet den endelige administrative afgørelse i sager, der vedrører Danmarks Radios programvirksomhed.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om midlertidige statstilskud til visse strukturforbedringer m.m. inden for fiskeriet.

(Lovforslag nr. L 162. Fremsat 2/2 79).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 6 og 7 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om midlertidig statsstøtte til fiskerfartøjers ophør med deltagelse i dansk erhvervsfiskeri.

(Lovforslag nr. L 163. Fremsat 2/2 79).

7) Første behandling af:

Forslag til lov om regulering af fiskeriet.

(Lovforslag nr. L 164. Fremsat 2/2 79).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Svend Andersen (S):

Med de 3 lovforslag, der her er til første behandling, er der lagt grund for en mere langsigtet fiskeripolitik og for et mere reguleret fiskeri. I de betænkninger, der er afgivet af fiskerikommissionen, er der peget på flere forslag til løsninger af de særlige problemer, fiskerierhvervet er ude i. Ét er dog fælles for alle forslagene: de tager udgangspunkt i den situation, at fangstmulighederne for en række fiskearter er begrænsede, og at disse begrænsninger er nødvendige.

Vi ved samtidig, at fiskerierhvervet og beskæftigelsen i fiskeindustrien er af afgørende betydning for de områder i landet, hvor disse

industrier er beliggende, og en styrkelse af fiskerierhvervet i disse områder, hvor hele samfund kan være afhængige af fiskeriet og følgeindustrien, der skabes, er et naturligt led i en lokaliseringspolitik.

Det er på denne baggrund, vi ser de foreliggende lovforslag, og vi er i socialdemokratiet meget tilfredse med, at der nu ved lov om regulering af fiskeriet gives ministeren mulighed for at sikre, at der sker den rigtige erhvervsmæssige udnyttelse af de ressourcer, der er til rådighed i vort fiskeriterritorium. Vi har jo tidligere vedtaget, at de disponible fangstmuligheder skal være forbeholdt erhvervsfiskere, og bestemmelsen om, at ministeren nu kan gøre fiskeri afhængigt af en særlig tilladelse, finder vi er en logisk konsekvens heraf.

I denne reguleringslov vil der nok være ting, der gør, at ministeren får en række bemyndigelser, men det er i lovens § 9 forudsat, at der nedsættes et rådgivende udvalg, der skal bistå ministeren ved administration af loven. Et spørgsmål, der kunne rejses i den anledning, er, under hvilke former det er tænkt at udvalget skal virke i forhold til ministeren og i forhold til de enkelte paragrafer.

Forslag til lov om tilskud til fiskerkuttere, der endeligt ophører med fiskeri i EF-farvand, er også et af de forslag, der har været peget på som et middel til at sikre, at fiskeriet står i et rimeligt forhold til fangstmulighederne, og vi er også enige i, at denne mulighed nu gives.

En naturlig reduktion af fiskerflåden, hvilket har været foreslået fra visse kredse, vil efter vor opfattelse få urimelige konsekvenser for dem, der tilfældigt rammes af en udelukkelse fra fiskeriet.

Forslaget om tilskud til ophugning af fiskerkuttere har nok en negativ side, og jeg ville da heller ikke være så begejstret for dette forslag, hvis der ikke samtidig forelå det positive forslag om at give tilskud til visse strukturforbedringer inden for fiskeriet. Begrænsninger på fiskearter som torsk og sild gør det nødvendigt, at der gøres en indsats for, at fiskeri efter andre og ikke tidligere udnyttede fiskearter øges til gavn for beskæftigelsen i forarbejdningsindustrien.

Vi er derfor i socialdemokratiet meget positive over for denne form for støtte, der jo har til formål at fremme erhvervet, og jeg vil

[Svend Andersen]

gerne spørge ministeren, om han tror, at det beløb, der er afsat, på 38 mill. kr. over 2 år, vil være nok til formålet, og hvis det ikke er tilfældet, om ministeren så vil være indforstået med at søge at skaffe de nødvendige midler.

Jeg skal afslutte med at sige, at det er socialdemokratiets opfattelse, at fiskeriet fremover må foregå efter en planlægning, der sikrer, at den enkelte fisker får størst muligt udkomme, altså sikrer, at der sker jævne og stadige tilførsler til vore forarbejdningsvirksomheder, og at beskæftigelsen i erhvervet opretholdes og udbygges ved den bedst mulige udnyttelse af det råmateriale, vi har.

De foreliggende forslag, som vi betragter som en helhed, anser vi for en god hjælp til at opnå disse formål, og jeg skal på socialdemokratiets vegne anbefale forslagene til en hurtig vedtagelse her i tinget.

Erlendsson (FP):

Det var nok et nøgleord, en »naturlig reduktion af fiskeriet«, en naturlig reduktion af danske fiskeres muligheder for at hjælpe med til indtjeningen af den valuta, som vi har så hårdt brug for ikke mindst i den situation, vi sidder i i dag.

Det, vi skal behandle her, er en følge af regeringens svigten over for dansk fiskerierhverv. Det er et bevis på, at regeringen ikke har troet på fiskeriets retfærdige sag og ikke har forstået at hævde fiskerierhvervets interesser i EF-sammenhæng, at den ikke har fattet det danske fiskerierhvervs store valutaindtjenende betydning for hele det danske samfund, og at den ikke har forstået dets betydning, hverken økonomisk eller menneskeligt. Regeringen har heller ikke forstået at udnytte den principielle holdning, der afspejler sig i Romtraktaten, og som var den holdning, de principper, der tiltalte det danske folk så meget, at Danmark stemte sig ind i EF i 1972. Her, nedfældet i Romtraktatens principper, lå den frie adgang til et stort markedsområde, hvor den dygtige kunne få afløb for sine kræfter, og hvor en arbejdsdeling til det fælles bedste inden for EF-landene skulle ske efter dygtighed, evner og interesser.

Her i dette store fællesskab ville der ikke være skranker. Her kunne dansk forspring i flid og arbejdsomhed, i dygtighed, vovemod og teknisk indsigt udfolde sig i tillid til arti-

kel 3 i principperne af 11. oktober 1972 om »gennemførelsen af en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for fællesmarkedet ikke fordrejes«. For her skulle nemlig sikres »indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger i det omfang, det er nødvendigt for fællesmarkedets funktion«. Efter de omtalte principper, naturligvis. Kort sagt, her var indgangen til et stort fædreland eller en føderation af fædrelande som Nordamerikas Forenede Stater med en fri konkurrence imellem alle indbyggere.

Det stærke udgangspunkt, som regeringen hermed havde for dansk fiskeripolitik, kunne begrundes i det faktum, at Danmark med 2 pct. af EF-landenes samlede indbyggerantal fremstår – eller i hvert fald dengang fremstod – som langt den største fiskerination med ca. 1/3 af fangsterne. Denne dominerende position måtte det være en dansk regerings primære opgave og, med basis i de citerede principper, en let opgave for regeringen at sikre for det danske fiskerierhverv.

Men straks fra begyndelsen viste regeringen en svaghed i forhandlingerne, som ikke blot er uforståelig på den nævnte fordelagtige baggrund, men aldeles utilstedelig. I stedet for at forsvare specielt det danske industrifiskeri som nyttigt og nødvendigt for opretholdelsen af økologisk ligevægt i havenes biomasse lod fiskeriministeren sig drive ud i en skyldholdning, en holdning præget af dårlig samvittighed, som den britiske fiskeriminister kunne bruge i sin agitation mod danske interesser, og som afgørende svækkede den danske regerings forhandlingsposition. I stedet for skulle den med oprejst pande have tilbagevist John Silkins bevidste misforståelser og fordrejninger, hvormed den engelske regering ikke blot har kunnet ophidse den engelske og skotske befolkning imod Danmark, men også har haft held til at indbilde offentligheden herhjemme, at danske fiskere er en samling samvittighedsløse forbrydere, der vil udrydde fisk som føde for mennesker.

Den lovgivning, fiskeriministeren her har fremsat, bærer alt for tydeligt vidnesbyrd om regeringens defaitisme over for Storbritannien og samtidig om den socialistiske bedrevinden og »vi alene vide«-filosofi på fiskerierhvervets vegne. Først demonstrerer regeringen sin svaghed og uduelighed udadtil, og så viser den strength på det hjemlige plan.

[Erlendsson]

Den fattigdom og mangel på ressourcer, regeringen med sin evneløshed har påført fiskerierhvervet, skal nu følges op af hårde restriktioner rettet mod hele erhvervet, hvorved hver enkelt fiskerfamilies eksistens og økonomiske overlevelsessevne kommer i fuldstændigt afhængighedsforhold til den fiskeriministerielle nådigherres luner. Det er, hvad der ligger i realiteten i lovforslag nr. L 164, forslaget til lov om regulering af fiskeriet.

Regeringen afviste ved åbningsdebatten den 5. oktober 1978 min opfordring på fremskridtspartiets vegne til at anlægge sag mod England ved EF-Domstolen, men meddelte, at den i stedet samme dag havde opfordret Kommissionen til at mene, at en sådan sag burde anlægges. Det kunne gøres efter artikel 169 i stedet for efter artikel 170, som jeg opfordrede til at anvende. Nu har Kommissionen endelig taget denne beslutning, og hvis jeg troede på regeringens gode vilje, ville jeg lykønske til den meddelelse, udenrigsministeriet modtog i sidste uge om, at Kommissionen skal have indleveret en stævning til Domstolen senest i mandags. Forsinkelsen i forhold til fremskridtspartiets forslag drejer sig om 2 måneder, idet sagen allerede 3 måneder efter den 5. oktober senest ville have været indbragt for Domstolen, hvis opfordringen til at anvende artikel 170 i stedet for artikel 169, der drejer sig om Kommissionens beføjelser, var blevet fulgt.

Nu kan man så spekulere på, hvor længe det vil vare, inden sagen kommer for Domstolen. Efter en nøgtern beregning vil der gå ca. 6½ måned. Det vil sige, at vi kommer hen i september og efter al sandsynlighed har passeret de britiske parlamentsvalg, inden dommen falder – parlamentsvalg, der kan blive katastrofale for det britiske broderparti, Labour Party.

Men det, der er sket, er da altid bedre end den passivitet, regeringen har udvist – hvis man ellers, som jeg sagde før, kan tro på dens gode vilje. Denne tro bliver imidlertid noget svækket, når man ser, at Ritzaus Bureau fra Århus kunne meddele i begyndelsen af denne måned, at fiskeriminister Svend Jakobsen var parat til at acceptere et forbudt område for industrifiskeri nordøst for Skotland i mindre omfang end gennemført af Storbritannien for øjeblikket. Det blev meddelt i danske blade, bl.a. i Frederikshavns Avis, den 8. februar i år. Hvad skal nu det

betyde? Man anlægger først sag mod England, eller rettere man anmoder Kommissionen om, at der må blive anlagt en sag mod den krænkende part, og inden sagen endnu er kommet for Domstolen, erklærer fiskeriministerien, at man vil gå på kompromis. Man vil, som fiskeriministerien skal have sagt, affinde sig med en sperlingkasse, der ikke går helt ud til 2° østlig længde, men i stedet går til 0°. Det er en svækkelse af det danske standpunkt, inden Domstolen endnu får lejlighed til at tage sig af sagen, og det er særdeles betænkeligt, at regeringen giver køb på en klar principiel ret på et sådant tidspunkt. Hvad vil nemlig resultatet blive? Ja, næste gang England foretager sig noget, der er i strid med EFs principper, så vil man med god ret kunne hævde fra engelsk side, at det tog Danmark jo ikke så tungt sidste gang, og et »fornuftigt« kompromis med den danske regering – hvor regeringen giver efter og opgiver, hvad der er Danmarks soleklare ret, til skade for danske fiskeriinteresser – må man vel kunne nå frem til. Næste gang den danske regering vil have lejlighed til at protestere, vil dens stilling derfor, takket være fiskeriministerens erklæring, være afgørende svækket.

Lovforslag nr. L 164 om regulering af fiskeriet går fremskridtspartiet imod. Det er regeringens opgave at vise styrke udadtil og sikre danske fiskeres fangstretteligheder. Når det sker, vil lovens urimelige bestemmelser være overflødige. Vedtages derimod loven om regulering af fiskeriet, er det et tydeligt signal til England om, at regeringen har givet op og allerede nu forbereder den restriktionslovgivning, der efter engelsk ønske skal kvæle det danske fiskerierhverv.

I samme retning går lovforslag nr. L 163 om fiskerifartøjers ophør med deltagelse i dansk erhvervsfiskeri, en tilskudslov med 50 mill. kr., der skal muliggøre afhændelse af danske fiskerskibe til udlandet til billig pris eller ophugning af de danske fiskeres vigtigste arbejdsredskab, deres skibe. Det er ikke en dansk regerings opgave at sænke den danske fiskerflåde, men at opretholde den, og det sker ved at sikre fiskerflådens erhvervs-muligheder i EF-sammenhænge. Derfor går vi også imod dette lovforslag.

Endelig er det ikke statens opgave at give finansieringstilskud til erhvervene, men at sørge for et alment økonomisk sundt klima i

[Erlendsson]

det danske samfund med samtidig opretholdelse af den ret til havenes ressourcer, som det af alle statsopgaver på dette felt alene er regeringens sag med fasthed og konsekvens at kæmpe for at fastholde og sikre for det danske fiskerierhverv.

Kristen Østergaard (V):

Det danske fiskerierhverv er for tiden inde i store vanskeligheder. Problemerne har deres hovedårsager dels i de formindskede fiske-mængder, der er til fælles rådighed, dels i usikkerheden og uklarheden om EFs fiskeripolitik. Det sidste forhold bliver klaret før eller senere, mere eller mindre tilfredsstillende for danske fiskere. Men det første problem, de formindskede fangstmuligheder til fælles rådighed, er det alvorligste, fordi det desværre har præget af at være mere eller mindre vedvarende. Det er på denne baggrund, dette lovkompleks skal ses, som folkettinget her behandler.

Lovforslag nr. L 162 om midlertidige stats-tilskud til strukturforbedringer inden for fiskeriet er jo et allerede kendt lovgivningsområde, der skal fortsættes i en ny 2 års periode med forøgede støttebeløb. Venstre er tilfreds med forslaget hovedsagte. I en situation med formindskede fangstmuligheder er det i sin orden, at der gøres, hvad der er teknisk muligt for at få de begrænsede fiskemængder bragt bedst muligt i land med henblik på bedst mulig udnyttelse til konsum og industri og med mest mulig beskæftigelse.

I forbindelse med lovforslagets § 3 vil jeg gerne sige, at venstre finder det også rigtigt, at der forsøgsvis ydes tilskud til iværksættelse af fiskeri efter fiskearter, hvor der er uudnyttede kvoter til rådighed. Da det drejer sig om fiskeri af mindre værdifulde fiskearter under vanskeligere forhold og i fjerntliggende områder, undertiden med nyt grej, er det rimeligt, at der åbnes mulighed for støtte til de fiskere, der vover at forsøge det.

Lovforslag nr. L 163, forslaget om midlertidig støtte til fiskerfartøjers ophør med deltagelse i erhvervsfiskeri, er mere problematisk. Dette forslag har også sin baggrund i de begrænsede fangstmuligheder, og desuden har forslaget baggrund i fiskerikommissionens betænkning. Der kan yderligere henvises til, at andre EF-lande har lignende ordninger. Selv om motiveringerne for forslaget

således er i god orden, er det nok alligevel tilrådeligt, at der udvises stor forsigtighed med administrationen af denne lov, der støtter ophugning af fiskerfartøjer, indtil EF-fiskeripolitikken er endeligt fastlagt.

Venstre støtter forslaget under forudsætning af, at der ikke samtidig tilføres fiskerflåden nye skibe i den anden ende.

Og venstre støtter forslaget med en understregning af, at loven betragtes som en forsigtig forsøgsordning, hvorunder der først og fremmest skal indhøstes erfaringer om både teori og praksis.

Lovforslag nr. L 164 om regulering af fiskeriet er det mest omstridte forslag i lovkomplekset, og det er med god grund, fordi det delvis er et helt nyt område, der drages ind under lovgivningen. Det gælder især lovforslagets § 5 med mulighed for indførelse af licenser for de enkelte kuttere. Det er samtidig et meget vanskeligt og ømtåligt område at regulere for, fordi det drejer sig om natur og levende praksis. Selv om også dette forslag har sin baggrund i fiskerikommissionens betænkning, kan jeg godt forstå, at mange fiskere er ængstelige for ikke at sige bange for konsekvenserne af forslaget § 5, der let kan betyde en slags farvel til fiskeriets status som et frit erhverv efter de hidtil gældende regler. § 5s regulerings- og rationeringsmuligheder kan godt siges at være lige så vidtgående, som dengang landbruget i 1930'erne fik pålagt rationeringskort til svineproduktionen. Men ligesom svineproduktionen i 1930'erne blev rationeret, fordi det var nødvendigt på grund af udefra kommende, uønskede begrænsninger, kan man også om denne lovs rationeringsmuligheder sige, at de er absolut uønskede, men måske nødvendige, fordi de er dikteret af udefra kommende begrænsninger i fangstmulighederne.

Forslagets teoretiske målsætning, som den er formuleret i § 1 og § 2, kan venstre give sin tilslutning. Spørgsmålet er så, hvordan praksis bliver forenet med formålet på en sådan måde, at det er til at leve med for fiskerne.

Forslaget er formet som en bemyndigelseslov, og det kan nok ikke være anderledes. Forslagets centrale bemyndigelser indeholdes i de tre vigtige kan-ord i indledningen til §§ 3 og 4 og især i de nye bestemmelser i § 5.

Venstre synes, det er en stor byrde for fiskeriministeren at påtage sig administratio-

[Kristen Østergaard]

nen af disse paragraffer, selv om ministeren i henhold til § 9 får et rådgivende udvalg at støtte sig til. Venstre mener, at skal vi gøre os håb om at få disse nye bestemmelser i denne reguleringslov til at fungere nogenlunde for fiskerne, så må de praktiske erhvervsfolk drages mere ind og have et større direkte ansvar for administrationen af reguleringsbestemmelserne. Derfor vil jeg egentlig gerne allerede her ved første behandling direkte spørge, om ministeren har i sinde at stille ændringsforslag med det sigte, at bemyndigelserne i henhold til §§ 3, 4 og 5 kun udøves efter forhandling med det rådgivende udvalg.

I øvrigt mener venstre også, at det rådgivende udvalgs medlemstal bør forøges med et medlem fra fiskeriets producentorganisationer. Jeg vil derfor gerne nu spørge, om ministeren er sindet at afhjælpe denne mangel ved et ændringsforslag til forslaget under udvalgsbehandlingen.

Med disse bemærkninger kan jeg give venstres anbefaling til forslagernes detailbehandling i landbrugs- og fiskeriudvalget.

Lowzow (KF):

Jeg skal ikke dag starte en generel fiskeridebat. Det har vi ret tit efterhånden. Men nogle generelle ord må der jo komme med, når vi får en tidselbuket som den, der her er lagt frem foran os.

Vi har været meget positive over for en del af ministerens politik i de senere år og har søgt at tage vores medansvar for de vanskelige forhold, fiskeriet er i, og som det sikkert vil være i i en årrække fremover. Jeg skal da også begynde med det, som er venligt, og som jeg kan glæde ministeren med, det drejer sig om de to første forslag.

Lovforslaget om strukturforbedringer inden for fiskeriet er jo en lov, som ligger ganske på linje med den konservative fiskeripolitik, som vi har fremført den her, efter at disse forhold begyndte at blive et problem i dansk politik: at øge produktiviteten inden for fiskerierhvervet, at øge udnyttelsen af det, der er fisket, fangsternes behandling. Beløbsrammerne har jeg som tidligere ikke meget at sige til. Der er de penge, der nu engang kan skaffes til det, de er afsat på finansloven, og det må man slå sig til tåls med. De er måske også store nok. Det kan vi vel ikke helt overse endnu. Spørgsmålet er, om vi i udvalgsar-

bejdet skal se på, om de 25 pct. skal ændres. Jeg kunne tænke mig til den tid at spørge ministeren, hvordan de 25 pct. har slået til, om der er nogen, der har ønsket meget mere, således at vi eventuelt kommer ind på en forhøjelse af disse 25 pct. Men lad det ligge op til en teknisk gennemgang i udvalget.

Lovforslag nr. L 163 om ophør og salg til andre lande, som ikke fisker i vores farvande, er også en nødvendighed under de forhold, der er gældende. Der er ingen tvivl om, uanset hvad der er sagt fra denne talerstol fra anden side, at vi har en for stor kapacitet i fiskeriet, og hvis vi skal reducere, så kan jeg helt acceptere, at vi søger at gøre det på denne måde, ved en forsøgsordning som denne, at vi hovedsagelig gør det fra den ældste ende, og at man gør det smidigt, således at man ikke hænger sig i en eller anden paragraf, men virkelig søger at få det bedst mulige ud af denne ordning. Også her vil vi være positive i udvalgsbehandlingen og søge hurtigt at nå frem til et resultat.

Jeg er lige ved at sige, at helt anderledes står det, når vi kommer til lovforslag nr. L 164. I min tid som ordfører ved behandlingen af adskillige erhvervslove her i folketinget har jeg ikke været ude for en bemyndigelseslov som denne. Det skulle da lige være arbejdsmiljøloven, som man også ser vanskelighederne med. Det kan vel netop forskrække os og gøre os ekstra betænkelige ved at gå ind for lovforslag nr. L 164.

Der er dele af lovens hensigt, må jeg indrømme, som vi er meget enige i. Men når det er sagt, så er der ikke så meget mere godt at sige om denne lov. Hvis jeg skal karakterisere loven for offentligheden klart og tydeligt, måske nok lidt firkantet, men alligevel ikke mindre rigtigt, så bliver det med disse ord: vedtages denne lov vedrørende fiskeriet, så behøver dette erhvervs minister ikke oftere henvende sig til folketinget, for så kan han gøre alt i henhold til den lov. Man kan bare tage første side af lovforslaget, § 4, og begynde at læse nedad dér. Der vil – med lidt ond vilje, all right – ifølge denne paragraf faktisk kunne foretages næsten alle indgreb, måske på nær de to første, som drejer sig om støtte, for det skal der en bevilling til. Men alt, hvad der ikke lige koster penge, vil embedsmænd eller ministre kunne gøre rent juridisk.

Det kan det konservative folkeparti ikke give sin sanktion til. Vi kan ikke give mini-

[Lowzow]

steren så ubegrænsede muligheder for at styre et erhverv helt og totalt, hvis han ønsker det.

Nu vil ministeren måske nok komme op og sige, at det er slet ikke hans hensigt. Det er noget, vi altid vil høre i sådan en sag. Problemerne omkring dansk fiskeri er meget store, og vi vil gerne være med til at løse dem. Men vi vil ikke have folketinget sat uden for beslutningsprocessen i disse spørgsmål, og det gør vi med denne paragraf og dette lovforslag. Flere af de elementer, der er i forslaget, skal nok bruges, det nægter vi ikke, men så skal ministeren dele løsningerne noget mere op og forelægge dem for erhvervet og parlamentarikerne, så vi løbende tager stilling til det.

Ministeren vil nok komme og sige, formoder jeg, i et svar: ja men der kan opstå pludselige situationer, hvor denne lov er nødvendig. Lad os nu se. Indtil nu er de da ikke opstået. Indtil nu har den dygtige minister formået at få fredelige aftaler og få problemerne klaret, og det mener jeg også er ministerens job. Lad os nu se, om ministeren ikke kan leve op til det stadig. Hvis den anden situation opstår, så må vi se på det til den tid. I hvert tilfælde mener vi ikke, at en så vidtgående bemyndigelse er nødvendig.

Der er nedsat et rådgivende udvalg. Det er godt, og det er rimeligt, men det er så broget sammensat, at der aldrig i en kritisk situation vil kunne ventes en enig indstilling fra det udvalg, og så er det altså alligevel op til ministeren, som det er i alle tilfælde.

Vi mener, at når kvoterne er kendt, så bør erhvervet ved dets organisationer og repræsentanter tages med i en fiskeriplanlægning, som så igen koordineres med andre landes forsyninger til industrien, således at industrien kan arbejde nogenlunde uberørt – så uberørt, som det nu kan lade sig gøre i den situation, vi er i med de totale stop, som bliver indført, fordi vi må arbejde med kvoter.

Vi er som sagt ikke uforstående over for de begrænsningsmåder, ministeren forelægger, men vi vil have anledning til at tage stilling til dem mere adskilt og begrundet i de enkelte tilfælde.

Vor velvilje over for omstilling og reduktion af flåden får også engang en ende, for når en krisesituation varer ved i mange år, så må man til sidst betragte den som en statisk

situation, som den almindelige situation, og så må erhvervet tilpasse sig denne situation, så kan vi ikke køre på kriselovgivning mere. Jeg vil da sige, at vi er ved at nærme os det punkt, hvor vi må afslutte denne nødlovgivning.

Til sidst kan jeg ikke lade være med fra denne talerstol at spørge Danmarks liberale parti, venstre, der mig bekendt har en hel del fiskere som vælgere: hvordan kan man gå med til det her? Hvordan kan det parti gå med til at give hele denne beslutning ensidigt til ministeren, en bemyndigelseslovgivning, som totalt lader det være op til ministeren, hvordan der skal fiskes, hvornår der skal fiskes, hvor der skal landes, hvem der må fiske, uden at spørge folketinget? Er det virkelig liberal politik?

Therkel Christensen (CD):

I modsætning til hr. Erlendsson, der fortrinsvis koncentrerede sig om lovforslag nr. L 164, vil jeg gerne have lov til at spalte de tre forslag op, fordi jeg synes, de er forholdsvis forskellige, især er de to første forslag jo ganske anderledes end det sidste.

Med hensyn til lovforslag nr. L 162 har fiskerikommissionen jo ifølge bemærkningerne til det forslag enigt indstillet, at statstilskuddet til strukturforanstalningerne videreføres med denne midlertidige lov, og selv om der er tale om øgede udgifter i forhold til den tidligere lov, mener vi fra centrumdemokraternes side, at lovgivningen er nødvendig. Ikke alene fordi erhvervet er hårdt ramt af de stærke begrænsninger i fiskeriet, specielt efter traditionelle fiskearter, men også fordi vi anser en udvikling i fiskeriet efter nye fiskearter og en bedre konsumudnyttelse af havets ressourcer i det hele taget for at være både gavnlig og nødvendig, ikke kun på kort sigt. At ordningen vil blive administreret i samarbejde med institutioner og organisationer med den fornødne teoretiske og praktiske viden, kan vi erklære os tilfreds med, og når der samtidig ikke skulle være vanskeligheder i forhold til EF-samarbejdet i forbindelse med ordningen, tilsiger vi vor velvillige medvirken til dette forslags udvalgsbehandling.

Om lovforslag nr. L 163, som er det næste forslag, kan vi sige, at også dette forslag ser vi fra centrumdemokraternes side positivt

[Therkel Christensen]

på. Det drejer sig om midlertidig statsstøtte ved fiskerfartøjers ophør eller ophugning. Vi erkender nødvendigheden af en nedskæring af fiskeriet, og dette er en af mulighederne for i hvert fald at mindske kapaciteten uden at ramme den enkelte fiskers eksistensgrundlag alt for hårdt.

CD beklager også, at man ikke er nået længere i tilrettelægningen af den fælles EF-fiskeripolitik, men fiskeriministeren skal fra vor side ikke have utak for sin indsats i de vanskelige forhandlinger, der bliver ført. Vi tilsiger altså også dette forslag en positiv behandling.

Så kommer vi til det sidste forslag, lovforslag nr. L 164. Det lovforslag må vi fra centrum-demokraternes side nok udtrykke betænkelighed ved, selv om vi erkender nødvendigheden af en vis regulering af fiskeriet, også på nationalt plan.

Der er mange spørgsmål, som nødvendigvis må belyses nærmere under udvalgsarbejdet, og der er også formuleringer, vi ønsker ændret. Den største betænkelighed nærer vi ved lovforslagets beføjelser til fiskeriministeren til udstedelse af licens til enkelte personer eller selskaber. Vi er helt klar over de administrative besværligheder, det vil betyde, om denne paragraf faldt ud, eventuelt til fordel for en ændring af lov om saltvandsfiskeri, men denne paragraf er altså for os den største, om end ikke den eneste anstødssten i dette lovforslag.

Om lovforslaget som helhed må vi sige, at det havde været ønskeligt, om også denne lov med de nødvendige ændringer, som vi mener skal foretages, var midlertidig. I hvert fald bør den, såfremt den under en eller anden form vedtages, tages op til revision, når der foreligger et erfaringsgrundlag. Vi er som nævnt klar over problemerne, også for fiskerne i de enkelte områder, der bl.a. nu udsættes for, at når fiskerne i ét område har opfisket deres kvoter, søger de til andre områder og reducerer derved de lokale fiskeres muligheder på deres naturlige fangstpladser.

Men umiddelbart kan vi ikke støtte et forslag, som indebærer de bemyndigelser, der findes i den foreslåede tekst.

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg skal ikke som fremskridtspartiets ordfører, hr. Erlendsson, henvise til Romtrakten

og de forskellige paragraffer, som jo bliver overtrådt af de store lande, når de kan se deres økonomiske gevinst ved det, men pege på, at netop den ringeagt, man har inden for EF, inden for de store lande, over for Romtraktatens bestemmelser, er med til at skabe en del af de problemer, som dansk fiskeri står i. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at hænge sig så meget i det; det er jo noget, som vi, hvis vi havde villet, vidste på forhånd, inden vi kom ind i EF.

De tre lovforslag, som vi skal behandle, er jo nogle interessante forslag. Der er et nyt forslag iblandt for en gangs skyld, men det vil jeg gemme til lidt senere.

Lovforslag nr. L 162 er jo noget, vi har set før, og inden SF vil tilslutte sig – det har vi jo gjort tidligere – vil jeg, ligesom jeg gjorde tidligere på året ved en behandling af andre forslag til tilskud til fiskeriet, gerne se lidt på, hvad pengene egentlig er brugt til. Jeg vil spørge, om udvalgsarbejdet skal foregå på samme måde som det, vi var ude for tidligere på året, hvor forslagene blev hastet igennem, og hvor der blev skrevet betænkning efter et enkelt samråd. Så kunne vi ellers sidde og kigge på det. Jeg håber da, at vi denne gang får mulighed for at kigge lidt mere på, hvilket resultat en sådan lovgivning egentlig har givet.

Der er en anden ting, som gør, at lovforslag nr. L 162 ikke uden videre kan accepteres af SF, og det er, at heri ligger også, at de såkaldte trusseredere kan få tilskud. Det går vi ikke med til uden videre. Netop i den forbindelse kan jeg ikke lade være med at rette et spørgsmål til et par af ordførerne for de borgerlige partier, ikke mindst for venstre og de konservative. Der er jo for øjeblikket en gevaldig debat inden for landbruget med hensyn til de såkaldte trusselstalde; dem har ikke mindst landbrugets organisationer jo talt meget, meget kraftigt imod, og jeg regner da også med, at både de konservative og venstre er imod den tanke. Jeg håber, der er så megen logik tilbage i de to partier, at man af naturlige grunde også er imod det, når det drejer sig om fiskeriet. Det er meget, meget svært at se forskellen i hvert fald. Anden behandling vil vise, om man overhovedet har nogen som helst form for logik i sin politik.

Lovforslag nr. L 163 er jo en nyskabelse og vel nok en af de ting, som vi bliver nødt til at sluge på den ene eller anden måde, for

[Bjørn Poulsen]

der er ingen tvivl om, at der skal ske noget på området, hvad angår at nedbringe antallet af kuttere.

Der er forskellige ting i selve lovforslaget, som jeg ikke er helt klar over hvorledes skal forstås, men det er tekniske problemer, det kan vi klare i udvalget. Der er imidlertid en ting, som jeg godt kunne tænke mig at drage ind i debatten, og det er: kunne man ikke få noget mere langsigtet ind i det her ved eventuelt – det er ikke noget, jeg vil lægge mig fast på, det er kun en tanke – at bruge ikke tilskuddet, men den mulighed for en oplægning, der er her, i visse tilfælde som u-landshjælp, men naturligvis en u-landshjælp, der skal lægges oven i det, vi har i dag. Jeg synes, det er spild, at vi eventuelt skal til at hugge nogle fiskerkuttere op, som andre lande og ikke mindst u-landene måske kan bruge. Jeg siger måske, for det er ikke noget, jeg har kunnet gå særlig nøje igennem, men jeg synes, det er en af de ting, man bør tage med ind i betragtningerne, når man kigger på et forslag af denne slags.

Så kommer vi til lovforslag nr. L 164. Da jeg skrev mit betækningsbidrag her tidligere på året til to andre lovforslag om forskellige tilskud inden for fiskeriet og oplægningstilskuddet, skrev jeg, at det var sidste gang, SF ville være med til det, hvis der ikke snart kom nogle forslag om en endelig løsning. Jeg må sige, at ministeren har vel nok taget mine ord efterrettelig, for efter dette forslag skal folketinget ikke arbejde ret meget med fiskeriet i fremtiden. Det er vel nok den største blankoveksel, der endnu er blevet udskrevet til en minister i dette land, så vidt jeg læser forslaget. Det kan godt være, jeg læser forslaget forkert, men så vidt jeg læser det, så er det vel nok den største blankoveksel, vi endnu har set. Jeg må sige det, som det er: vi kan ikke bare støtte forslaget, som det ligger her. Der skal i hvert fald en hel del ting på bordet med hensyn, til hvorledes dette forslag skal virke, førend SF som sådan kan gå ind for det.

Der er en ting, der undrer mig kolossalt, og det er, at for alle tre love skal ikrafttrædelsestidspunktet bestemmes af ministeren. Jeg ved ikke, om vi skal komme krybende ned til EF på dette område også, men hvis det er tilfældet, så forstår jeg ikke spor af det hele. Disse tre forslag er, så vidt jeg kan se, lavet for at klare de øjeblikkelige problemer,

og skal vi til at krybe ned til EF for at få lov at sætte disse tre lovforslag i gang, så kan jeg ikke se nogen som helst grund til at lave dem. For dernede kan man jo, ligesom vi ser for øjeblikket, garanteret ikke blive enige om noget som helst. Derfor synes jeg ærlig talt, at der bør stå nogle ikrafttrædelsesdatoer på disse tre lovforslag. Det må være et rimeligt krav, at vi her i folketinget er med til at bestemme, hvornår det skal gå i gang det hele.

Vi ved jo alle, at der for øjeblikket foregår – ja, det gør der sådan set altid – forhandlinger i EF om fiskeriet, og vi ved også alle, at de forhandlinger ikke går særlig stærkt. Jeg må indrømme, at jeg er i hvert fald en af dem, der har tabt tålmodigheden. Ikke fordi jeg går op i EF-problematikken som sådan, men jeg anser det bare for at være normale forhandlinger på internationalt plan, og jeg har tabt tålmodigheden. Jeg synes ærlig talt, det er på tide, at Danmark som fiskerination begynder at forhandle med de fiskerinationer, det drejer sig om. Vi ved godt, at vi er et lille land i EF, og vi ved også godt, at modparten først og fremmest er en af de store nationer, nemlig England. Hvis ikke de andre EF-lande, de store lande, virkelig har noget i klemme økonomisk, så er deres støtte altså ikke særlig stor. Det er noget, der siger sig selv. Derfor synes jeg ærlig talt, det snart må være på tide, at vi her i Danmark begynder at forhandle med de lande, det drejer sig om, og ikke bare bliver ved og bliver ved og bliver ved at forhandle nede i EF – og så hele tiden får en måneds fiskeri frigivet og så ellers bare forhandler videre. Jeg synes, det må være på tide, at vi stopper med det cirrus. Nu er fastelavn jo også overstået, så nu kan vi roligt smide maskerne og begynde med det arbejde, der skal i gang.

Jeg ser frem til, at vi vedrørende disse tre forslag får en rimelig udvalgsbehandling. Jeg synes nok, at i hvert fald lovforslag nr. L 164 skal have en meget indgående udvalgsbehandling, inden denne blankoveksel skal skrives, og jeg vil da opfordre til, at man ikke på en eller anden måde søger at presse det igennem. Selv om det første forslag, lovforslag nr. L 162, er noget, vi har set før, så kunne det jo godt være, at de resultater, vi har set indtil nu, gjorde, at der skulle ændres lidt; det fik vi ærlig talt ikke mulighed for sidste gang.

[Bjørn Poulsen]

Vi har altså nogle forbehold. Vi har også nogle krav, og dem agter vi at stille. Så må vi se, hvorledes vores stilling bliver til disse tre lovforslag.

Karl Møller (DKP):

Når DKP skal vurdere de tre forslag, som nu er fremsat, så må vi, når vi skal være venlige – og det vil vi da meget gerne være – betragte dem som forsøg på ligesom at bringe lidt samfundsmæssigt overblik ind i det sidste frie erhverv, som organisationsfolkene i fiskerierhvervet jo normalt ynder at kalde deres erhverv. Vi må også betragte dem som forsøg på at få taget hul på den strukturrationalisering, som på længere sigt nok bliver nødvendig i fiskerierhvervet, men som nok ikke er allermest aktuel i dag med den beskæftigelsessituation, vi har. Mere langsigtet mener vi, det er et forsøg på at tage de første skridt til en mere overordnet planlægning og samfundsmæssig styring af fiskerisektoren, og det har vi stor forståelse for.

Spørgsmålet er så, om de midler, som er indbygget i lovforslagene, er de rigtige, om de er tilstrækkelige, om de er effektive nok til at skabe de ændringer i erhvervet, som bliver nødvendige. Hvad det angår, er vi knap så forstående. Efter vores mening må forslagene vurderes ud fra den virkelighed, som de nu engang skal fungere i, nemlig i det danske fiskerierhverv, som efter min opfattelse faktisk er den del af den danske erhvervsøkonomi, hvor de forskellige interesse modsætninger inden for selve erhvervet mellem de forskellige erhvervsgrupper træder klarest frem. Der er f. eks. de store forskelle i fartøjernes størrelse. Der er hele problematikken kystfiskeri kontra havfiskeri. Der er de nye effektive fangstmetoder, som ikke ret mange har økonomisk mulighed for at udnytte. Der er også de urimelige og meget forskellige låneforhold, som gør, at ganske mange fiskere er nødt til at fiske med en intensitet, som er på grænsen af rovdrift på de sparsomme ressourcer, som eksisterer for visse fiskearter. Der er også den nye ting, som er kommet ind i billedet i de seneste år, nemlig det stigende kontraktfiskeri kontra den såkaldte frie handel på fiskeauktionerne. Og der er ikke mindst den udefra kommende trussekapital, som efterhånden spiller en ganske betydelig rolle i erhvervet.

I den forbindelse vil jeg godt nævne et par tal fra en undersøgelse, som en projektgruppe på AUC har foretaget af fiskeri i Nordjylland. Den er så ny som fra 1976, og jeg mener, det er en ganske fyldestgørende undersøgelse, eftersom fiskeri er et af de vigtigste primærerhverv i Nordjylland. Også fordi den faktisk viser en ret så alarmerende tendens til, at man inden for fiskerierhvervet går fra selveje over til anpartsselskaber, anpartsselskaber som for en stor dels vedkommende bliver ejet af folk med høje indkomster uden for erhvervet. Jeg skal ikke remse alle tallene op, men bare nævne, at f.eks. 36 pct. af fartøjerne mellem 25 og 50 brutto registertons, 41 pct. af fartøjerne mellem 51 og 100 brutto registertons, 77 pct. af de noget større både mellem 101 og 150 brutto registertons, 64 pct. af fartøjerne mellem 151 og 200 brutto registertons og endelig ikke mindre end 91 pct. af de 45 fartøjer, der findes over 201 brutto registertons, faktisk ejes af anpartsselskaber. Det var i 1976, og mig bekendt er der ikke noget, der tyder på, at denne uheldige tendens er på vej nedad. Det er efter min opfattelse uforståeligt, at ministeren i selve reguleringsforslaget ikke har tænkt på på en eller anden måde at udelukke trusserederne og ligesom begrænse retten til at fiske til de egentlige erhvervsfiskere, som skal leve af deres arbejde.

Samtidig er der en anden ting udefra, som påvirker mulighederne for at tilrettelægge en velorganiseret fiskeripolitik, og det er, som også andre har været inde på, den hovedløse fiskeripolitik i EF, hvor det eneste, man åbenbart kan enes om i dag, er, at der er uenighed på alle afgørende områder, hvor landenes forskellige særinteresser tårner op imod hinanden. EF-medlemskabet er en belastning for en langtidsplanlægning af dansk fiskeri med rimelige kvotetildelinger og også med en licensordning, som sikrer mere retfærdighed i fordelingen af fiskefangsterne og maksimal udnyttelse af alle kvotetildelinger.

Vi har ikke den store tiltro til lovforslag nr. L 162 og lovforslag nr. L 163. Det er nok muligt, at hensigten i dem kan være acceptabel, men i praksis tror vi, at de kommer til at medføre, at der bliver flere arbejdsløse fiskere, og at det bliver de mindre erhvervsfiskere med de dårligste fartøjer, som kommer til at betale for dette første trin af en strukturrationalisering.

[Karl Møller]

Derimod ser vi anderledes velvilligt på reguleringsforslaget. Omkring specielt dette forslag har der jo været en ganske heftig debat. Slagord som, at »nu skal fiskeriministeren til at være diktator«, og »hele erhvervet bliver socialiseret«, er åbenbart ting, som skal til for at præparere fiskerne, selv om jeg ikke kan se rettere, end at hovedparten af de danske fiskere må have en absolut interesse i at få sikret deres fiskemuligheder og indkomstmuligheder, som reguleringsforslaget i hvert fald giver visse muligheder for. Men det er jo ikke noget nyt. Hver gang der fremkommer forslag herinde, som er fornuftige, som er rationelle, som tilstræber en samfundsmæssig planlægning, så bliver de straks udråbt som socialistiske; det er klart, det kan man som socialist ikke være ked af, men jeg synes, det er at skyde en smule over målet, i hvert fald hvad de to forslag angår, at betragte dem som socialiserende forslag.

Jeg skal ikke referere såbælige lederartikler og udtalelser i den forbindelse, men nøjes med at pege på et enkelt indlæg, som jeg synes har været nok så fornuftigt, også selv om det kommer fra en venstrepolitiker, nemlig fra næstformanden for Dansk Fiskeriforening, Gunnar Rasmussen fra Nekso, fra Bornholm, hvor man selvfølgelig har helt specielle problemer, hvad fiskeriet angår. Gunnar Rasmussen er samtidig politisk placeret som amtsrådsmedlem for venstre. Ifølge Dansk Fiskertidende nr. 7 fra den 15. februar siger han også, at reguleringsforslaget er lidt i retning af en socialisering, men så tilføjer han – og det synes jeg er værd at lægge mærke til – at det gamle system med kræfternes frie spil kan jo ikke bruges mere, når der er nogle, der ikke mere har mulighed for at bruge denne frihed. Jeg synes, det er et ret så vigtigt citat. Jeg skal ikke referere resten af det, kun sige, at det sammenfattende fastslår, at selv om det ikke er særlig populært som liberalist at pege på en ting som licensordninger, så er der rent faktisk ingen anden udvej i dag.

Jeg synes nok, denne udtalelse fra en mand i erhvervet, fra en mand, som har problemerne inde på livet, fortæller os ganske meget og fortæller os, at det i dag er selve arbejdsbetingelserne, selve de kvoteordninger, som er nødvendige – selv om de i dag nok er mere politisk fastlagt, end de egentlig er videnskabeligt underbygget – selve leve-

og arbejdsforholdene for fiskerne, som nødvendiggør en sådan licensordning.

Det er klart, at vi gerne ville gå meget længere, hvad fornuftig planlægning for fremtidens fiskeri angår, men jeg skal til slut sige, at vi i udvalget i en positiv, men også i en kritisk ånd vil medvirke aktivt til at behandle forslagene.

Svend Haugaard (RV):

Jeg kan godt tilslutte mig dele af hr. Erlendssons hyldelse til erhvervet, men unægtelig med en noget mere nøgtern konklusion som grundlag for beslutningerne, end hr. Erlendsson kom med.

Hvad det første forslag, strukturforbedringen for fiskeriet, angår, så har det radikale venstre hidtil støttet ordningen, som tager sigte på en strukturforbedring, og vi mener også, at der fortsat er grundlag for at give en sådan støtte for de næste 2 år. Vi finder det rimeligt, at man støtter rationaliseringsmulighederne og en omstilling til nye fiskemuligheder. Men vi ser meget gerne, om ordningen kan begrænses til at omfatte de egentlige erhvervsfiskere.

Hvad statsstøtten til fiskerfartøjers ophør angår, er det jo lidt trist, at det skal være nødvendigt at støtte en nedsættelse af fiskerflådens kapacitet, men vi erkender, som andre har gjort det, at hensynet til fiskeressourcer og deraf følgende kvoteringsordninger nødvendiggør en nedsættelse af fiskerflåden. Og trods alt er det nok bedre, at man, når man må forudse, at denne tilstand bliver ret permanent, begrænser kapaciteten ved ophør fremfor at fortsætte med midlertidig oplægningsstøtte.

Vi erkender også, at når samfundet pålægger erhvervet meget skrappe kvoteringsordninger, så er vi forpligtet til at være med i det økonomiske ansvar for følgerne heraf. Vi forudser, at det nok kan give visse problemer med hensyn til kontrol med støttens rigtige anvendelse, men det må man se at få klaret. Vi ser meget gerne, om det bliver muligt, at de overflødige dele af fiskerflåden fremfor ophugning kunne få lov til at gøre nytte enten i u-lande eller ved salg til andre områder uden for det område, hvor vi skal begrænse fiskeriet.

Med hensyn til det tredje forslag om en regulering af fiskeriet, så er vi med på, at

[Svend Haugaard]

man skal beskytte ressourcerne, og vi er altså helt enige i hensigten med lovforslaget. Men vi må nok sige, som andre har fremhævet det, at det er en meget, meget skrap bemyndigelseslov, der her er tale om, og vi er nødt til at tage forbehold for vores endelige stilling, til vi har vurderet de svar på spørgsmål, som jeg tror vil komme i ret stort antal under behandlingen, og som jeg formoder man har parat, for jeg kan ikke tænke mig, at venstres gruppe ikke har stillet en række af disse spørgsmål og fået tilfredsstillende svar. Ellers ville man næppe uden videre have accepteret, at lovforslaget blev fremsat i den form, det nu har fået.

Jeg vil da gerne understrege, at hvis der skulle vise sig at være flertal for forslaget i den nuværende form, så er det i hvert tilfælde meget, meget afgørende, at man har et rådgivende udvalg med god repræsentation fra erhvervene, og det er meget nødvendigt, at ministeren er meget villig til at lytte til den rådgivning, han herigennem kan få. Men jeg tvivler altså på, at lovforslaget kommer igen i den form, det har fået, og jeg mener heller ikke, det fortjener det.

Vi er med på et andet punkt i loven, nemlig lovens bestemmelse om, at man ikke uden videre kan flytte fra et andet land hertil og blive registreret og dermed få del i de knappe rationer.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig straks sige, at lovforslag nr. L 162, som jo ligner en tidligere lov, kan vi helhjertet støtte, idet vi mener, at med de indskrænkninger, der i øjeblikket er af fiskernes fiskemuligheder, må det være i samfundets interesse, at vi udnytter den fangede fisk bedst muligt, ligesom det selvfølgelig også må være i samfundets interesse, at der gives støtte til forsøg med fangster af nye fiskearter og udnyttelse af disse såvel til konsumfisk som til andet formål. Ligeledes må det også være hensigtsmæssigt at prøve på at finde nye fiskepladser og udnytte disse. Jeg mener, at med denne lov bør man ikke være alt for restriktiv med hensyn til forsøgsstøtte, men virkelig imødekomme de fleste af de ønsker, der måtte være fremsendt om forsøgsfiskeri. Jeg har tidligere været inde i en snak med fiskeriministeren om dette og har også fået gyldig forklaring på, hvorfor visse ansøgnin-

ger var blevet afslået. Denne forklaring har jeg ladet mig nøje med, men jeg mener, at med denne lov må vi være så lidet restriktive som muligt for at fremme fiskerimulighederne for vores fiskere.

Med hensyn til de to andre forslag bliver jeg straks mere kølig. Det er jeg nødt til at sige til ministeren straks. Det første er lovforslag nr. L 163 om støtte til ophør med fiskeri. På nuværende tidspunkt, hvor dansk fiskeris fremtid er ganske uafklaret, hvor vi ikke har fået en afklaring af dansk fiskeris fremtid hverken i EF-havet eller i øvrigt, mener vi, det ville være utidigt at sige, at nu vil vi indskrænke flåden med en vis procentdel. Havde det endda været sådan, at man sagde: den gamle del vil vi ophugge, for at vi ved eventuelt udvidet fiskeri i fremtiden kan stå med en særdeles moderne flåde, så vi kan udnytte de fiskerimuligheder, der muligvis måtte opstå i fremtiden. Men hvis vi på nuværende tidspunkt skærer ned, så ved vi, at vi står særdeles dårligt eller i al fald dårligere i fremtidens forhandlinger, for så har vi allerede erkendt, at vi skal have en mindre portion af de samlede fiskekvoter. Jeg kan kun sige, at vi vil fraråde, at man går ind i den problematik på nuværende tidspunkt med hensyn til nedskæring af den danske fiskerflåde. Det er for mig at se at opgive på forhånd. Så hellere støtte den, så længe der er et lille håb for fremtiden.

Med hensyn til lovforslag nr. L 164 tør jeg nok sige, som andre har sagt, at det er nok den videste beføjelse, vi nogen sinde har givet en minister her i salen. Nu får ministeren fuldstændig hals- og håndsret over dansk fiskeri i fremtiden. Han kan bestemme både tid og sted og kvantum – ja, prisen er ikke sat på, men det er vel snart det eneste, ministeren ikke skal bestemme. Jeg er nødt til at sige, at selvfølgelig må vi erkende, at det måske i fremtiden kan være nødvendigt at få lovfæstet visse af ideerne i forslaget, men vi tvivler på nogen fremtid for dansk fiskeri, hvis de skal leve og arbejde under så restriktive forhold og klemmes ind i en bestemt skabelon. Det er for mig at se simpelt hen imod mentaliteten i dansk fiskerbefolkning. Derfor må jeg sige, at selv om der er gode intentioner i dette forslag, der er formuleret på skrivebordet, så har jeg på fornemmelsen, at det kan medvirke til en langsom hændelse af Danmarks førhen så ekspansive fiskerier-

[Arne Bjerregaard]

hverv. I det frie erhverv – og det er fiskeriet jo stadig væk – kan man desværre ikke opstille indtægtsmuligheder og bestemte indtægtsgrænser, og det er sådan set det, man indirekte gør, for så forsvinder incitamentet, i al fald hvis man gør det som noget permanent.

Det kan være fristende, når man siger: ja, men der er ikke flere fisk end så og så mange, og så fordeler vi dem imellem de fiskere, der er. Det er fristende, og vi kan gøre det i en kort overgangsperiode, men gør man det som noget permanent, er det ødelæggende for et hvilket som helst erhverv. De, som fra deres voksenalder eller deres skønne barndom kan huske, dengang vi havde svinekort osv., må erkende, at man da fuldstændig fastlåste situationen. Der var ingen ekspansion tilbage. Der var ingen fremdrift, fordi man fastlåste situationen. Og så kom der i øvrigt så meget sort ind i det også, og det kan der også komme i denne forbindelse her. Det må i al fald ikke være permanent. Vi erkender, der måske i en overgangsperiode kan være grundlag for en eventuel licensordning – vi vil i al fald se på det – men vi vil under ingen omstændigheder være med til en permanent lov. Vi vil kigge på mulighederne for en foreløbig lovgivning på dette område, men den skal være klart tidsbegrænset, og så er jeg endda ikke sikker på, at vi tør være med. Nu må vi se alle disse indvendinger, der kan fremføres imod det, og i øvrigt også, hvad erhvervet selv vil udtale om disse spørgsmål, for det er en indgriben i de private erhvervsrettigheder, og det er vi særdeles bange for.

Jeg håber, ministeren har opfattet, at der var en lillefinger i det sidste, men i lovforslag nr. L 163 overhovedet ingen finger rakt ud til ministeren.

Mølgaard (DR):

Det er den gamle sag med kaninerne og statskassen, man umiddelbart får i tankerne, når man ser fiskeriministerens lovforslagskompleks. Bevillingen til kaninavlens fremme og til udryddelse af kaniner var dog knap så selvmodstridende som dette lovforslagskompleks, når man analyserer forholdet nærmere. Det var trods alt ikke de samme kaniner, der var tale om: det ene tilskud var til dem inden i og det andet til dem uden for

burene. Men her gælder det de samme fisk, som man på én gang støtter indfangelsen af og samtidig har mangel på samme. At give tilskud både til investeringer og til oplægningen af fiskerfartøjer ville man i gamle dage kalde Ebberød Bank. I dag har EF-systemet med kunstigt skabte pukler og bjerge gjort det nok så naturligt at kalde dette system for et ligefrem EFsk reguladetriforsøg, og man turde dog ellers nok kunne konstatere, at sporene fra EFs markedsordninger skræmmer. Systemet er dyrt med ustandselige problemer på grund af de indbyggede selvmodsigelser, og det tildeler fiskeriministeren en uhyrlig magt i forhold til det erhverv, der hører under hans ressort.

Mindre problematisk bliver det ikke af at se sammenhængen mellem investeringsstøtteforslaget og regulerings- eller kvoteringsforslaget. Der skal der både på den ene og den anden måde blæses og haves mel i munden, men ikke nok med det, det skal også være tørt mel, og så går det jo slet, slet ikke.

De direkte og indirekte subventioner, man har givet, har allerede udløst åbenbare urimeligheder. I en fiskebestandsknaphedsperiode misbruger man de gode indfangne fisk med frugtfarve og giver minkene denne kosmetiske lækkerbiskken, som om minkmangelen var samfundsproblemet.

Jeg vil ikke afvise, at der kan være behov for foranstaltninger til sikring af fiskebestanden på længere sigt – biologernes advarsler er ikke overflødige – men jeg må afvise de foranstaltninger, fiskeriministeren her søger vor tilslutning til.

Fiskerierhvervets vanskeligheder bliver ikke mindre, men større, ikke af kortere varighed, men stik imod: permanente, ved en lovgivning som denne. Denne fiskeripolitik EF-forordnings- og -direktivlighed er jo alt andet end en tilfældighed. Jeg må i den forbindelse anføre, at varetagelse af vore nationale interesser ved frie forhandlinger med nabolande mod nord, øst og vest har langt større muligheder for os danskere end opgivelse af dansk selvstændighed og hengiven os til EFs indre og udadvendte forhandlingsmekanismer og systemer, her som på mange, mange andre områder. Problemet fisk består kort sagt i, at England har fiskene, Tyskland fiskebehovet og vi bådene. Jo mere kompetence vi overlader til EF, jo mindre sandsyn-

[Mølgaard]

lighed er der for, at vore både får noget at lave.

Det både os bedst at værne vore nationale og erhvervsmæssige interesser selv i fri forhandling med naboerne og uden pressionsmuligheder på alle hånde andre områder indbygget i forhandlingssystemet. Gør vi ikke det, så går det i fisk for os, og lovforslag som disse trækker i samme retning.

Hvor er det i øvrigt selvmodsigende, at man næsten på én gang stækker fiskeriministerens handlemuligheder som varetager af nationens interesser ved tilslutning til EFs fælles fiskeripolitik og tildeler ham, hvad formanden for landets største fiskeriforening har betegnet som diktatoriske beføjelser. Det er en marionet, man tildeler dette; ja, undskyld udtrykket, men det er jo EF, der har fat i trådene til fiskeriministeren. Jeg havde trods alt foretrukket beføjelser til en fri dansk fiskeriminister – gerne den nuværende – fremfor til en af EFs fiskeripolitiks garn hjælpeløst fastnaglet fiskeriminister.

Man skal vel aldrig sige aldrig, men jeg vil dog vove den påstand, at det ikke bliver med retsforbundets støtte, dette lovkompleks gennemføres. Det vil skade fra Gedser til Skagen og fra Dueodde til Blåvandshuk, men nogle uden for disse grænsepunkter skal nok gotte sig over dem.

Disse forslag får ikke vores støtte; vi går ikke i nettet. Der er også tilkendegivet en betydelig kølighed over for forslagene fra anden side. Jeg kan naturligvis ikke vide, om regeringen dog finder andre liv-ellers skibsreddere for dette lovforslagskompleks vedrørende fiskerflåden og dens brug, men én ting føler jeg mig overbevist om, og det er, at det ikke er til landets eller dets erhvervs eller forbruges eller beskæftigelses bedste, om det lykkes.

Kurt Hansen (VS):

Lovforslag nr. L 162 og lovforslag nr. L 163, som jo er støtte direkte til fiskerierhvervet, vil vi ikke kunne stemme for. Argumentationen derfor har vi fremført gentagne gange ved tidligere lejligheder, så jeg skal ikke gå ind i en nærmere argumentation om det nu. Blot vil jeg nævne, at jeg synes, det er ret interessant, at man efter lovforslag nr. L 162 vil ofre 20 mill. kr. på at gennemføre visse strukturforbedringer inden for fiskeriet, sam-

tidig med at man efter lovforslag nr. L 163 vil give noget med 50 mill. kr. til erhvervsfiskere for at oplægge fartøjer. Det er unægtelig noget af en modsætning, som det blev skitseret ganske glimrende af hr. Mølgaard.

I lovforslag nr. L 162 tales der i § 2 også om, at man med forslagets gennemførelse kunne øge anvendelsen af fangsterne til konsumformål. Vi er naturligvis enige i dette ædle princip, som ministeren udtrykker i paragraffen, men vi mener blot ikke, det skal gøres via tilskud, men i øvrigt må det være den rigtige vej at gå i tilrettelæggelsen af fiskeripolitikken.

Så taler ministeren om, at det ikke alene er nogle rationaliseringer om bord, men også nogle følgende forbedrede driftsforhold, som spiller væsentligt ind i forhold til arbejdsmiljøet. Det er unægtelig en noget bagvendt måde at lave arbejdsmiljøforanstaltninger på at yde statstilskud. Vi mener naturligvis, det burde gennemføres ved, at man stillede restriktive krav til arbejdsforholdene om bord på kutterne.

Lovforslag nr. L 164 om regulering af fiskeriet er vi noget mere positivt stemt over for end for de to øvrige lovforslag. Vi er naturligvis enige i de fremførte synspunkter om de bemyndigelser, ministeren får ved gennemførelsen af dette forslag, men jeg synes, det er vigtigt at få det præciseret, på hvilke felter disse bemyndigelser reelt ligger, og hvor langt de faktisk rækker. Der er nogle særdeles fornuftige principper indbygget i dette forslag, som det er værd at arbejde videre med, ikke mindst med hensyn til licensordninger osv., så det vil jeg betegne som et klart fremskridt. Vi har tidligere under debatter om fiskeripolitikken været inde på, at licensordningerne må være vejen frem, og at vi må komme til den konklusion, at fiskeriet ikke mere kan være noget liberalt erhverv, men må være et reguleret erhverv, hvor man søger også at tage andre hensyn, nemlig økologiske hensyn m. v.

I lovforslag nr. L 164 opererer ministeren med, at der skal nedsættes et rådgivende udvalg. Det er meget vigtigt, at dette bliver et rådgivende udvalg, og ikke sådan, som venstres ordfører var inde på, at ministeren ikke kan gennemføre noget, uden at dette udvalg er enig i det. Jeg synes nu nok, man burde udvide repræsentationen i dette udvalg. Var det ikke en idé at begynde at tage de faglige

[Kurt Hansen]

organisationer med ind i dette, for der er jo en del fiskere, altså lønarbejdere inden for fiskerierhvervet, som er organiserede i specialarbejderforbundet? Var det ikke en idé at få specialarbejderforbundet med ind i dette udvalg, som jo dog repræsenterer en anelig del af de mennesker, som tjener deres brød i fiskerierhvervet?

Tang Sørensen (FP):

Årsagen til, at jeg tager ordet, er den bemærkning fra en af ordførerne for disse tre lovforslag, at han ikke håbede, disse tre lovforslag ville blive jasket igennem udvalget under et enkelt udvalgsmøde.

Det er min indstilling som formand for folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg, at disse tre lovforslag skal have den behandling i folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg, som folketingets forretningsorden foreskriver, og dermed mener jeg, at de skal have en god og forsvarlig behandling i folketingsudvalget.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg vil gerne takke for en gennemgående positiv modtagelse af de tre lovforslag. Jeg har noteret mig, at der er nuancer i den positive holdning til forslagene, og det skal jeg vende tilbage til.

Jeg vil først gøre nogle bemærkninger til forslaget om videreførelse af strukturstøtteforanstaltningerne. Her spurgte hr. Svend Andersen, hvorledes jeg vurderede situationen i forbindelse med det beløb, der var til rådighed, og om det var tilstrækkeligt. Jeg kan ikke sige helt præcist, om det vil vise sig, at beløbet er tilstrækkeligt. Efter vor bedste vurdering vil de midler, der er til rådighed, kunne dække de foranstaltninger, som vi kan forudse der vil komme ansøgninger til.

Men jeg kan i øvrigt sige om det, at det er således, at disse foranstaltninger har et klart fremadrettet sigte, et sigte mod, at vi kan få den maksimale udnyttelse af de ressourcer, vi har til rådighed, få gjort flest mulig af ressourcerne i land anvendelige til konsumformål. De har et så positivt sigte, at jeg vil tro, at der, dersom det skulle vise sig, at vi får opbrugt disse midler, vil være mulighed for at skaffe yderligere midler, uden at jeg dog her i dag kan give noget tilsagn, det er klart. De har en så klar positiv effekt både for fi-

skeriets udøvere, for forarbejdningsindustrien i land og dermed for det danske samfund i form af beskæftigelse og valutaindtjening, at jeg ikke er så bekymret på dette område.

Må jeg videre om strukturstøtteforslaget sige til hr. Kurt Hansen, at det forhåbentlig ikke gør noget, at de foranstaltninger, der gennemføres om bord, kan være med til at lette arbejdsfunktionen i det i øvrigt hårde arbejde, der udføres. At man igennem bedre opbevaring og isningsforhold og sådanne ting kan være med til at bedre miljøet om bord, håber jeg ikke hr. Kurt Hansen har noget imod. Jeg er selvfølgelig parat til under udvalgsarbejdet at drøfte spørgsmålet om procentens størrelse med hr. Lowzow. Jeg kan sige, at vi har drøftet det forud for fremsættelsen af dette lovforslag, og min vurdering har været, at der med den procentsats, der er tale om, har været en sådan effekt af den lov, der har været gældende, at det var vigtigt for os, at vi fik den maksimale udnyttelse af de til rådighed værende midler, og derfor har jeg foreslået en videreførelse, men det er klart, jeg er parat til at gå nærmere ind på disse ting under udvalgsarbejdet.

Også til hr. Bjørn Poulsen kan jeg sige, at jeg selvfølgelig er parat til under udvalgsarbejdet at medvirke til at tilvejebringe en oversigt over effekten af de midler, vi hidtil har anvendt, så langt som det nu er gørligt.

Lad mig derefter gøre nogle bemærkninger om forslaget til lov om tilskud til ophør med fiskeri på de danske ressourcer. Det er selvfølgelig ikke uden en vis betænkelighed, at en fiskeriminister fremsætter et sådant lovforslag, og det hænger sammen med det, jeg sagde før, nemlig at det selvfølgelig er langt behageligere at fremsætte forslag, der har et perspektiv i sig i form af videre udvikling af ting. Men jeg har ikke ment, vi kunne se bort fra den realitet, at vi står med en fangstkapacitet, der ikke står i et rimeligt forhold til de ressourcer, vi i dag har til rådighed, og som vi kan forvente at have til rådighed i de nærmest kommende år. Jeg mener, samfundet har et ansvar i retning af at medvirke til en bedre overensstemmelse.

Vi har allerede taget en række initiativer, som jeg også har fået tilslutning til her i folketinget, i form af, at vi har kunnet yde oplægningsstøtte, i form af, at vi har kunnet give tilskud til forsøgsfiskeri og give tilskud til, at der kunne opnås en større rentabilitet

[Fiskeriministeren]

ved en bedre håndtering af de fangster, der hentes op. Men det er min bedste vurdering, at der også må tages et skridt i retning af en vis reduktion af flåden, og jeg mener ikke, der er nogen betænkeligheder ved at anvende det beløb, vi her foreslår stillet til rådighed, nemlig 50 mill. kr.

I den forbindelse vil jeg gerne sige til hr. Kristen Østergaard, at dette er en ordning, der alene gælder for 1979, og at man godt kan kalde det en forsøgsordning. I hvert fald vil det være sådan, at vi i løbet af 1979 indhenter såvel praktiske erfaringer med administrationen af den som erfaringer med, til hvilke bådtyper skipperne vil ønske at anvende denne lov.

Jeg er meget enig i de betragtninger, hr. Bjørn Poulsen og hr. Svend Haugaard og andre var inde på, om, at det er mere positivt, hvis vi er i stand til at afhænde vores overkapacitet til anvendelse for f. eks. u-lande, end at bruge øksen til en direkte op-hugning. Det er klart mere positivt, og som lovforslaget er formuleret, åbner det da også adgang til, at der kan ydes støtte også til denne karakter af ophør med fiskeri på danske kvoter.

Inden jeg går over til reguleringsloven, vil jeg gerne gøre nogle ganske få bemærkninger til hr. Erlendsson. Hr. Erlendsson plejer at blive vred på mig, når jeg opremser de misforståelser, jeg noterer i hr. Erlendssons indlæg, så det skal jeg undlade på denne dag og skal alene give oplysninger til hr. Erlendsson og til tinget og måske til sidst en konstatering.

Den første oplysning, jeg skal give, er, at Danmark fortsat er den største fiskerination i EF. Her kan jeg godt sige til hr. Erlendsson, at det, med det udgangspunkt der var, ikke har været nogen let opgave at sikre, at det fortsat er tilfældet, men jeg konstaterer kun, at det er tilfældet.

Det andet, jeg skal oplyse om, er følgende. Når hr. Erlendsson er så bekymret for det danske industrifiskeri og siger, at den danske regering slet ikke har varetaget dets interesser, er jeg nødt til at sige, at den referenceperiode, som har dannet grundlag for de forhandlinger, vi har haft om kvotefordelinger og fiskerimuligheder i EF, er perioden 1973-1976. I denne referenceperiode har vi i snit af de tre industrifarter tobtis, brisling og sperling fisket 996.000 t. I 1978 har vi fisket

1.086.000 t af de samme arter. Det er i hvert fald en del af det resultat af regeringens forhandlinger, der er så elendigt, når det udlægges af hr. Erlendsson.

Konsekvensen af det, hr. Erlendsson siger, og det, som er forudsætningen for, at vi kan gøre, som hr. Erlendsson ønsker vi skal gøre, nemlig at fastsætte, så vidt jeg forstod, ubegrænsede kvoter og lade danske fiskere fiske fuldstændig, som de har gjort tidligere, er at vi gennemfører en ophævelse af Norges, Sveriges, Polens og Sovjetunionens udvidelse af deres fiskerizoner, og jeg er nødt til at sige til hr. Erlendsson, at det ikke står i den danske regerings magt, ja, end ikke i dette folketings magt at foretage noget sådant.

Jeg skal herefter vende mig til reguleringslovforslaget, der utvivlsomt er det lovforslag, som har givet anledning til de mest kritiske bemærkninger. Jeg skal ikke modsige de ordførere, der har givet udtryk for, at vi her står over for en lov, der indeholder en ganske stærk bemyndigelse til ministeren. Jeg kan imidlertid levende forestille mig en række situationer i fremtiden, hvor det havde været mere behageligt for ministeren ikke at have haft en sådan bemyndigelse, men i stedet for have haft en klar lovparagraf, der sagde, at tingene skal gøres sådan og sådan, og de og de foranstaltninger skal gennemføres. Det er altså ikke ud fra et behagelighedsprincip, at jeg kommer til folketinget og beder om en bemyndigelse til at foretage de nødvendige foranstaltninger.

Når jeg har fremsat et lovforslag af denne karakter, er det ud fra ønsket om, at vi til enhver tid skal være i stand til at gennemføre de foranstaltninger, som er nødvendige dels i konsekvens af de indgåede internationale aftaler, dels for at sikre en fornuftig anvendelse af de ressourcer, Danmark har til rådighed. Jeg tror ikke, jeg over for folketinget behøver i detaljer at redegøre for, hvor kompliceret denne situation er, og hvilken udvikling vi har været inde i de seneste år. Det er jo ikke en udvikling, der er ført til ende; vi er stadig i en situation, hvor der er betydelig usikkerhed, som adskillige har omtalt, og vi er også i en situation, hvor vilkårene eksempelvis for fiskeri i andre landes zoner og vilkårene for fangstmængder på de enkelte kvoter varierer ganske stærkt, også fra år til år.

Jeg har været glad for at notere, at de fleste ordførere har kunnet støtte meget betyde-

[Fiskeriministeren]

lige dele af indholdet i reguleringslovsforslaget, og det er også sådan, at en lang række af de ting, der nu er samlet i reguleringsloven, er foranstaltninger, der i forvejen er til rådighed i kraft af anden lovgivning og i kraft af kombination af gældende lovgivning og indgåede internationale aftaler. Jeg tror, det er nyttigt, at vi samler tingene i en reguleringslov, således som det er foreslået med dette lovforslag.

Det er mit indtryk, at hovedproblemet for de ordførere, der har været betænkelige, har knyttet sig til den mulighed, der efter lovforslaget er for at give individuelle licenser. Der er i hvert fald nogle situationer, hvor man tydeligt ser, hvor nødvendigt dette er. Ingen anfægter eksempelvis behovet for, at vi udliciterer den rejekvota, vi har ved Grønland på enkeltbåde; det er simpelt hen nødvendigt, hvis der skal være et rentabelt fiskeri dér.

Jeg vil endvidere pege på en anden situation, hvor vi har kunnet klare os igennem i kraft af frivillige aftaler. Vi har et ret begrænset sildefiskeri i Skagerrak. Hvis der var frit fiskeri, ville der ikke være til mange fisketure, med det antal notbåde vi har til rådighed. Ingen, hverken fiskerne eller samfundet, kunne være tjent med, at der ikke var en styring og en regulering af dette fiskeri, i hvert fald ned på kategorier af både. Det lykkedes gennem frivillige aftaler, men stod vi i en situation, hvor sådanne enten ikke kunne indgås, eller hvor en af parterne ikke overholdt den indgåede aftale, eksisterer der ikke nogen hjemmel for at foretage denne regulering. Jeg kan også sige, der ikke foreligger nogen muligheder for at øve sanktion over for dem, som ikke ville overholde en sådan.

Jeg kunne fortsætte, men det kommer vi nok til under udvalgsarbejdet, og det vil jeg være meget parat til. Jeg kunne også nævne relationerne til de både, som får licens til fiskeri i tredjelandsfarvande, og hvor tendensen jo er klar i retning af, at der ikke gives licenser til flere både end svarende til den fiskemængde, man får adgang til at tage, f. eks. i norsk zone. Det må være åbenbart for alle, at vi ikke kan undgå at foretage visse begrænsninger i de pågældende licenshaveres adgang til fiskeri på vore egne kvoter i EF-farvandene.

Jeg har noteret mig de synspunkter, der har været fremført både i dag og i den of-

fentlige debat angående bestemmelsen i reguleringslovsforslagets § 9 om nedsættelse af et rådgivende udvalg. Der er her spurgt om – jeg tror, det var hr. Svend Andersen, der spurgte – hvorledes dette udvalg skulle fungere i forhold til de enkelte paragraffer. Dertil vil jeg gerne sige, at når § 9-udvalget ikke i lovforslaget er knyttet til bestemte paragraffer, hænger det sammen med, at det har været min forudsætning, at vi kunne have et tæt samarbejde om den fulde administration af denne lovgivning, altså vedrørende anvendelsen af hver enkelt paragraf i denne lovgivning.

Men jeg skal da gerne sige til hr. Kristen Østergaard, at de synspunkter, der har været fremført i den offentlige debat om dette spørgsmål, gør, at jeg tror, det vil være nyttigt, at vi med et ændringsforslag til lovforslaget markerer i forhold til de enkelte bestemmelser, at anvendelsen heraf og gennemførelsen af disse ting først kan ske efter forhandling med udvalget, således som det er fastsat i § 9, og det vil jeg være parat til at drøfte den nærmere udformning af under udvalgsarbejdet.

Jeg tror, det var hr. Svend Haugaard, der var inde på udvalgets sammensætning og lagde vægt på, at det fik en stærk islæt af erhvervsrepræsentanter. Dertil kan jeg sige, at det har det. Efter lovforslaget er de fem repræsentanter direkte fra fiskeriorganisationerne, og en 6. repræsentant er også fra fiskeriet, nemlig lønmodtagerrepræsentanten. Jeg skal gerne give tilsagn om, at også producentorganisationen bliver repræsenteret i udvalget, og det vil sige, at vi er oppe på, at 6–7 af repræsentanterne i det 10 mand store udvalg er direkte involveret i erhvervet.

Det er også svar til hr. Kurt Hansen, som efterlyste en lønmodtagerrepræsentant. Jeg har foreslået, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd er repræsenteret i udvalget. Det, der har været tradition for i udvalg af denne karakter, er, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har overladt til SiD som den direkte involverede part at udpege den repræsentant, som skal tiltræde udvalget; det vil formentlig også ske i dette udvalg.

Det har har ikke med lovforslagets formulering været min hensigt at begrænse det samarbejde, som er opbygget mellem erhvervets organisationer, ministeren og ministeriet. Jeg tror, jeg har lov til at sige, at vi under

[Fiskeriministeren]

disse meget vanskelige beslutningsprocesser, vi har haft igennem de sidste to år, har haft et ganske tæt samarbejde. Jeg er glad for at kunne sige, at vi i meget stor udstrækning også har kunnet nå til enighed om de foranstaltninger, vi har været nødt til at sætte i værk, ikke altid med glæde hverken fra min side eller fra organisationernes repræsentanters side, men under indtryk af den situation og de muligheder, Danmark har haft.

Det er min agt med § 9-udvalget at fortsætte dette samarbejde, og jeg er meget parat til at præcisere det nærmere igennem de formuleringer, som jeg har givet tilsagn om at overveje under udvalgsarbejdet, for jeg har den grundlæggende opfattelse, at vi når de bedste foranstaltninger, hvis det kan ske i et samvirke med dem, der skal leve under reglerne, og jeg tror også, vi har en langt bedre mulighed for at få tingene fulgt op og kontrolleret i en situation, hvor foranstaltningerne er gennemført i et samvirke med erhvervets organisationer.

Jeg er altså opmærksom på, at der er en række ting, vi skal afklare under udvalgsarbejdet. Jeg skal ikke ved denne lejlighed appellere til et så hurtigt udvalgsarbejde, som jeg ved tidligere lejligheder har følt mig tvunget til, men jeg håber meget, at vi kan gå i gang med dette arbejde med det samme, således at vi, så hurtigt som det kan gøres forsvarligt og grundigt, kan gennemføre denne lovgivning.

Lindinger (EP):

Jeg beklager, at erhvervspartiet først kommer til efter fiskeriministerens tale i dag. Det skyldes, at min erfaring herinde har lært mig, at når retsforbundet går på talerstolen, kan jeg begynde at spadsere den lange tur fra Ridebanefløjten, og så er jeg altid sikker på, at VS udnytter taletiden helt ud, men når de så går op og på få minutter ligefrem støtter forslagene, er der jo slet ingen grund til, at man begiver sig herind, men alligevel!

Det lader til, at disse lovforslag kommer hjem, men jeg vil dog gerne lige knytte et par kommentarer til dem. Det er frygtelig paradoksalt, at man i en situation med arbejdsløshed nu skal give tilskud til fiskerfartøjers ophør med deltagelse i erhvervsfiskeriet. Det er så paradoksalt, at det i og for sig kendetegner det, der foregår i sam-

fundet i dag, også det, at vi må føre indkomstpøolitik, noget, som jo egentlig heller ikke burde finde sted.

Jeg håber, at disse lovforslag særlig med hensyn til disse meget, meget vidtgående bemyndigelser til fiskeriministeren alligevel har fået et lidt andet præg, når de er gået igennem udvalget. Men jeg vil dog sige, at det har glædet mig overmåde meget at se, at man vil tilknytte et sådant råd, for deri ligger jo en del af hovedprogrammet for erhvervspartiet, som meget gerne havde set et erhvervsministerium og selvfølgelig vil glæde sig over, at ethvert andet ministerium i videst mulig udstrækning benytter de ideer, der ligger i at arbejde nært med fagkyndige råd. Der er ikke nogen tvivl om, at det råd, der her er tale om, i høj grad er fagkyndigt. At så fiskeriministeren selv skal fastlægge forretningsordenen, kan man måske sætte et lille spørgsmålstegn ved – embedsmændene skal jo nok vide at blande sig en del i det – men det kunne jo også være rådet selv, der fastsatte forretningsordenen.

Imidlertid er det en god ting, når ministeren skal have så vidtgående beføjelser, at det blev knyttet næsten direkte til § 4 og § 5 – særlig til § 4 – som overlader det helt og fuldt til fiskeriministeren at bestemme, hvad der skal gøres, hvis ikke han selv eller andre har fået den gode idé at få et sådant råd tilknyttet.

Jeg tror, det ender med, at erhvervspartiet, ligesom VS tilsyneladende gør det, vil støtte SV i denne sag, men med det håb, at lovforslaget under udvalgsbehandlingen får en afpudsning af den karakter, som mange af ordførerne har været inde på.

Erlendsson (FP):

Jeg burde jo være rørt over, at fiskeriministeren kun vil korrigere tre af mine mange misforståelser. Det er nok, fordi der ikke er mere end de tre, som ikke er misforståelser, for jeg er ganske klar over, at Danmark stadig er den største fiskerination. Men hvor længe vil vi blive ved med at være det, når vi får flere ophørslove, når vi får flere restriktioner, når det gøres mere og mere umuligt for fiskerne at indrette sig som frie erhvervsdrivende, tage chancerne, bevare den labilitet, der hele tiden har været, den omstillingsevne, de altid har haft til at kunne indrette sig efter

[Erlendsson]

forholdene? Vi ved, at fiskestammerne har uforklarlige svingninger i størrelse; det ved alle gamle fiskere, men det er, ligesom om fiskeribiologerne ikke ved det, de skal altid give det en eller anden forklaring. Men det har altid været sådan, at når nogle af fiskestammerne forsvandt, var der andre, der voksede op, og så fiskede man på dem.

Realiteten er den, at der kun er nogle ganske få sildestammer i Nordsøen, der er truet, ellers er der ingen fiskestammer, der er truet, og de kvoter, man har sat ind, er ikke biologisk bestemt, hvad man jo tydeligt ser af, at da man for et par år siden forhøjede torskekvotaen i Nordsøen, blev den danske kvota samtidig sat ned med $\frac{1}{4}$. Det er dog ejendommeligt, at den blev det, hvis der havde været en biologisk begrundelse for denne kvota.

Det er da godt – som jeg naturligvis ved – at industrifiskefangsten ikke er gået ned, men det, jeg talte om, var den dårlige samvittighed, som danske forhandlere viser i de internationale forhandlinger, når det gælder om talen af industrifiskeriet. Der står tydeligt både i forslaget til lov om regulering af fiskeriet og i de andre lovforslag, at vi endelig må sørge for, at der bliver mere konsumfisk. Nej, der bliver den konsumfisk, som det kan betale sig at producere; hverken mere eller mindre.

Hvad angår de ubegrænsede kvoter, som Danmark skulle gå ind for, har den danske regering i hvert fald gjort den fejl, at den har overladt det til EF, inden vi endnu har en fælles fiskeriordning, at føre forhandlingerne på Danmarks vegne, også i Østersøen. Det betyder bl.a., at vi ikke har noget at handle med Østlandene med. Så sent som i 1976 fiskede russerne 200.000 t fisk i Danmarksstrædet på den danske del af midterlinien. Det har de ikke kunnet senere. Når vi ikke har noget at tilbyde dem, laver de naturligvis disse restriktioner for dansk fiskeri i Østersøen, som alle danske fiskere, ikke bare bornholmske fiskere, må lide under.

Ministeren ville ikke kommentere mine udtalelser med hensyn til at gå på kompromis, hvad angår sperlingkassen, samtidig med at man har ladet Kommissionen rejse sag mod England ved EF-Domstolen. Det ville ellers være ganske morsomt at få at vide, om det er den slags stærke metoder, man skal bruge, at man indklager en modpart og

samtidig lader sive ud i forvejen, at man godt kunne tænke sig et kompromis. Det er dog ganske usædvanligt. Det kan da vist kun en dansk fiskeriminister finde på.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Lindinger, at forslaget om fiskerifartøjers ophør jo ikke ville være kommet, hvis der var andre ressourcer at sætte kapaciteten ind på.

Det, der er vores problem og et reelt problem for os, er, at vi står med en kapacitet, der er større end fangstmulighederne. I den udstrækning der kan findes anden beskæftigelse, i den udstrækning der er bare rimelige forsøgsprojekter at udføre, er det klart mere positivt end at fjerne både fra flåden. Men vi kan ikke se bort fra de problemer, der knytter sig til, at vi over en længere periode skulle køre med en permanent overkapacitet. Det ville føre til, at ingen del eller i hvert fald en alt for lille del opnår en rentabel drift, og det ville være ulykkeligt for opretholdelsen af en effektiv dansk fiskeriflåde, hvis vi skal køre på en alt for lav udnyttelseskapacitet.

Det er den reelle situation, jeg har ment vi var nødt til at træffe foranstaltninger over for, og det er på den baggrund, man skal se forslaget om tilskudsmuligheder til ophør for en begrænset del af den danske flåde.

Om dette med et fagkyndigt råd kan jeg sige, at også jeg anser det for meget vigtigt, at der er et sådant råd, og jeg kan sige til hr. Lindinger, at når vi er sluppet igennem så godt, som vi er, i de senere år, med alle de vanskeligheder, der har været, hænger det bl.a. sammen med, at der har været fagkyndige repræsentanter parat til at bistå med udformningen af de foranstaltninger, vi har været nødt til at træffe. Det er også på den baggrund, jeg er parat til at understrege betydningen af det i lovforslagets § 9 foreslåede udvalg.

Dernæst vil jeg da gerne over for hr. Erlendsson fortsætte med den fjerde misforståelse, nemlig den om et kompromis. Når jeg standsede ved de tre, var det altså ikke et udtryk for, at der ikke var flere misforståelser i hr. Erlendssons indlæg.

Det, jeg har sagt om spørgsmålet, om vi er parate til at indgå et kompromis, er, at Danmark er parat; det er ikke Danmark, man venter på, det er England, man venter på. Vi

[Fiskeriministeren]

har givet tilslutning til det kompromisforslag, som Kommissionen har lagt frem. Det er et kompromisforslag, som indeholder kombinationen af 10 pct. bifangstreglen og en sperlingkasse, der går til 0 grader. Jeg har ikke på noget tidspunkt givet udtryk for at være parat til at bevæge mig ud over 0 grader og længere østpå.

Hr. Erlendsson taler om, at vores dårlige samvittighed kommer til udtryk ved, at jeg understreger betydningen af at anvende konsumegnet fisk til konsumformål. Nej, det er ikke udtryk for nogen dårlig samvittighed, det er udtryk for en vurdering af, hvad der tjener det danske fiskeri og det danske samfund bedst. Jeg håber ikke, der er ret mange andre end hr. Erlendsson, der vil gøre sig til talsmand for, at de ressourcer, der kan ilandbringes og anvendes til konsumformål, ikke også skal anvendes til dette formål. Jeg tror, det er i fiskernes interesse, for vi ved jo alle sammen, hvilke prisforskelle der er tale om, når det på den ene side drejer sig om ressourcerne til mel/olieproduktionen, og på den anden side om anvendelse til direkte menneskeligt konsum. Derfor er det en konstatering af en klar linje hos regeringen. Jeg ved, at den tidligere har fået tilslutning her i folketinget. Jeg håber, den fortsat har tilslutning her i folketinget til, at de ressourcer, der er anvendelige til konsumformål, også skal anvendes til det.

Så vil jeg gøre yderligere to bemærkninger. Jeg vil gerne sige til hr. Arne Bjerregaard, at jeg har etableret et udvalg, som skal varetage forsøgsfiskeriforvaltningen. Jeg har netop bedt organisationerne udpege repræsentanter til et sådant udvalg, og der skal være repræsentation for såvel erhverv som videnskabsmænd og medarbejdere i ministeriet. Deres opgave vil ikke alene være at vurdere indkomne ansøgninger, men udvalget skal også have mulighed for selv at tage initiativer, selv at vurdere projekter og ikke mindst at følge erfaringerne op fra de forsøg, der er gennemført. Jeg tror, det i nogen grad er en imødekommelse af et tidligere ønske fra hr. Arne Bjerregaard, og da hr. Arne Bjerregaard var inde på det i sit første indlæg, har jeg ønsket at nævne det her.

Det sidste, jeg vil sige, er til hr. Karl Møller og andre, der var inde på spørgsmålet om fremmedkapital i fiskerierhvervet. Der vil jeg pege på den ændring, vi lavede i saltvandsfi-

skeriloven, som bestemmer, at $\frac{2}{3}$ af bestyrelsen skal opfylde saltvandsfiskerilovens bestemmelser om fiskeri som hovederhverv, for at selskabets både kan fiske på danske kvoter. Jeg tror, vi har taget et meget stort skridt i den retning, hr. Karl Møller ønskede.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Det var en morsom udtalelse af fiskeriministeren, at jeg skulle have misforstået, hvad han sagde med hensyn til kompromis. Det lød nærmest, som om fiskeriministeren ikke var klar over, hvad der var øst og vest, idet han sagde, at han ikke var gået ind for, at man skulle lægge sperlingkassens østgrænse ud til 2° øst. Det er dér, den er nu, men fiskeriministeren vil gå indtil 0°, og det gør han, mens sagen forberedes for Domstolen. Det er aldrig set tidligere, at man laver kompromis, før en sag kommer for Domstolen, medmindre man ønsker at aflæse sagen.

Hvad angår den konsumegnede fisk, tror jeg, man trygt kan stole på, at fiskerne vil tage den fisk i land, som er konsumegnet og i en konsumegnet stand; det er en mistænkeliggørelse af fiskerne, hvis man siger noget andet.

Endelig vil jeg gerne udtale mig lidt om dette nok så omtalte rådgivningsorgan for fiskeriministeren. Der foreligger en tydelig tilkendegivelse i Fiskeribladet fra 22. februar i år, side 8, hvor der står, at flertallet i fiskerikommissionens arbejdsgruppe var modstandere af individuel licensordning. Det viser altså, at fiskeriministeren til trods for et massivt flertal i fiskerikommissionens arbejdsgruppe imod licensordningen beslutter, ligesom han vil beslutte ved enhver anden rådgivende forsamling, hvad han vil gøre. Det er en fuldstændig diktatorisk holdning, man her giver fiskeriministeren. Han kan herefter gøre med erhvervet, hvad han vil. Det er der andre end mig der har sagt, og jeg håber, at det vil være den vægt, som afgør dette lovforslags skæbne. Det bør ikke vedtages.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig først takke ministeren for den imødekommenhed, ministeren har vist mig med hensyn til forsøgsfiskeri. Af ordlyden kunne jeg næsten genkende mine egne ord fra tidligere debatter, så jeg må nok sige, det

[Arne Bjerregaard]

er en imødekommelse af de ønsker, jeg kunne have med hensyn til fremtidens forsøgsfiskeri, så det har jeg selvfølgelig grund til at takke for. I øvrigt må jeg da selvfølgelig tiltrøste for ministeren sige, at jeg ikke trods det, jeg fremfører, har så negative meninger om fiskeriministerens vilje til at yde det bedste, som den foregående taler gav udtryk for. At ministeren så ikke altid har en heldig hånd, må jeg vel have lov til at sige. Jeg har bare altid haft fornemmelsen af, at vores nuværende fiskeriminister på bedst mulig måde har forsøgt at løse problemerne, og det synes jeg fiskeriministeren skal have at vide her.

Hr. Erlendsson prøver at påstå, at det ikke vil være en fordel at udnytte f. eks. nuværende industrifisk til konsumfisk. Ja men det er da en klar fordel ressourcemæssigt og økonomisk, hvis vi kan udnytte det, og vi må forsøge at se, hvor meget vi kan udnytte af det, som vi hidtil har gjort til industrifisk.

Lad mig så sige om det andet spørgsmål, som jeg har sagt mangfoldige gange – og dér er jeg enig med hr. Erlendsson – at hvis industrifisk er en foranstående fisk i fødekæden for vores konsumfisk, er det ud fra en ressourcemæssig betragtning en fordel at bruge den som industrifisk. Hvis man udnytter proteinen i disse fisk til menneskeføde, får man betydelig større mængder protein til menneskene, end hvis vi spiser konsumfisk; det erkender jeg. Men hvis vi i stedet for udnytter disse fisk ikke til industri, men som konsum, får vi større mængde proteiner til menneskene, end hvis vi leverer dem til industrifisk. Jeg synes, hr. Erlendsson skal lade være med at påstå, at det modsatte er tilfældet. Det må da også være sådan, at vi i dette ting må være interesserede i at hjælpe erhvervet til at udnytte så mange af de fangede fisk som muligt til konsumfisk.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg vil gerne gøre to bemærkninger til hr. Erlendsson. Den første bemærkning skulle knytte sig til hr. Erlendssons vurdering af, at der ikke er nogen risiko for, at konsumegnet fisk bliver anvendt til andet formål. Jeg skal bare bede hr. Erlendsson se på statistikken over danske fangster af fisk i 1976 og deres fordeling på henholdsvis konsum og industri. Der ligger mange forklaringer bag, men jeg

beder alligevel hr. Erlendsson studere denne oversigt.

Det andet, jeg vil sige til hr. Erlendsson, er, at når hr. Erlendsson er chokeret over, at jeg, samtidig med at sagen skal køre ved Domstolen om sperlingkassen, udtaler mig om, at vi er parate til at acceptere et kompromis ved 0°, er jeg nødt til at sige til hr. Erlendsson, at det har jeg da med tilslutning fra et flertal her i folketinget gennemført som national foranstaltning i februar måned sidste år. Vi har hele 1978 levet med en sperlingkasse, der går til 0°, med tilslutning fra et stort flertal her i folketinget, så der er intet som helst nyt, der er ingen som helst bevægelse i det danske standpunkt under denne sags behandling, og det vil der selvfølgelig heller ikke blive.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen.

(Lovforslag nr. L 136. Fremsat 30/1 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Dette lovforslag drejer sig om at udskyde revisionen af loven om offentlighed i forvaltningen endnu en gang og det med den begrundelse, at der stadig ligger en del arbejde tilbage i forbindelse med høringer osv.

Jeg skal på socialdemokratiets vegne anbefale udskydelsen og samtidig anbefale, at